

Zone de risc și comportamente ce compromit integritatea instituțională

corupția, conflictul de interese, cadourile, nepotismul și favoritismul

Unități de învățare

Formele corupției academice: fraude la examene, trafic de influență, favorizarea nejustificată.

Conflictul de interese: definiții legale, exemple și modalități de declarare/evitare.

Regimul juridic al cadourilor, privilegiile sau avantajele necuvenite.

Nepotismul și favoritismul – impactul asupra meritocrației și echității academice.

Zone de risc în mediul academic

“ Identificarea zonelor vulnerabile în mediul universitar

Zonele de risc reprezintă acele contexte și situații din mediul academic unde pot apărea comportamente ce compromit integritatea instituțională, afectând echitatea, transparența și calitatea procesului educațional.

★ Principalele zone de risc în universități

- ✓ Procesele de evaluare și examinare (fraude, favorizare)
- ✓ Relațiile dintre profesori și studenți (conflict de interese)
- ✓ Procedurile administrative și procesul decizional (nepotism, favoritism)

Indicatori ai riscului de compromitere a integrității:

! Lipsa transparenței

👤 Relații de rudenie

🎁 Recompense
nejustificate

Consecințele compromiterii integrității

- ✗ Deteriorarea reputației instituției
- ✗ Scăderea calității educației
- ✗ Pierderea încrederii în sistemul academic

⚠️ Compromiterea integrității afectează toți membrii comunității academice și poate avea efecte pe termen lung asupra carierei profesionale a studenților

→ Următoarele slide-uri prezintă detaliat principalele forme de comportament care compromit integritatea instituțională

Activitate de spargere a gheții

Exercițiu interactiv pentru începutul prezentării

Valori și dileme etice

Instrucțiuni:

- Formați grupuri de câte 3-4 persoane
- Fiecare grup primește o cartonașă cu o situație de dilemă etică din mediul universitar
- Discutați în grup timp de 5 minute pentru a identifica:
- Prezentați concluziile grupului în fața clasei

Acest exercițiu permite identificarea valorilor comune și stabilește contextul pentru discuțiile privind zonele de risc și comportamentele care compromit integritatea instituțională.

Exemple de situații pentru discuție:

- 1 Un profesor vă oferă o notă mai bună dacă îl ajutați cu un proiect personal în afara facultății.
- 2 Observați că un coleg folosește inteligența artificială pentru a-și scrie integral lucrarea de licență.
- 3 Aflați că un prieten a fost admis la un program de master competitiv datorită relației de rudenie cu un membru din comisie.
- 4 Vedeți că un grup de studenți schimbă între ei cadouri costisitoare cu profesorii înaintea sesiunii de examinare.

Comportamente ce compromit integritatea instituțională

Comportamentele ce compromit integritatea instituțională sunt acele acțiuni care încalcă normele, principiile și valorile ce asigură funcționarea etică a unei instituții academice.

Tipologii de comportamente problematice:

Frauda academică

Copiatul, plagiatul, fabricarea sau falsificarea datelor

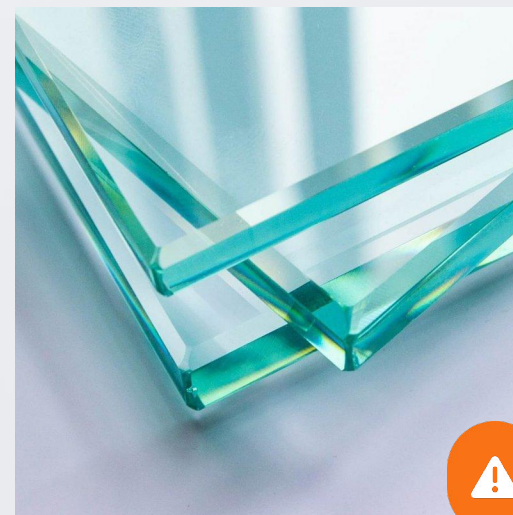
Corupția

Mita, traficul de influență, abuzul de putere pentru câștig personal

Favoritismul

Nepotismul, partizanatul, tratamentul preferențial nejustificat

Impactul negativ

Aceste comportamente erodează bazele învățământului de calitate, subminează meritocrația și creează un mediu academic toxic, afectând în final întreaga societate.

Consecințele încălării normelor de integritate

Degradarea calității și reputației academice

Instituțiile unde comportamentele lipsite de integritate sunt tolerate pierd credibilitatea și prestigiul, iar calitatea actului educațional se diminuează semnificativ.

Demotivarea comunității academice

Studentii și cadrele didactice care respectă standardele de integritate se simt demotivați într-un mediu unde sunt favorizați cei care încalcă normele etice.

Sanțiuni juridice și administrative

Încălcarea normelor de integritate poate atrage după sine sancțiuni disciplinare, amenzi, exmatriculare, desfacerea contractului de muncă sau chiar urmărire penală.

"Un sistem bazat pe integritate este singurul care poate asigura excelența academică și formarea generațiilor viitoare de profesioniști."

Corupția academică - forme și manifestări

Corupția academică reprezintă orice comportament neetic care subminează procesul educațional și științific, afectând în mod direct credibilitatea și integritatea instituției de învățământ.

Fraude la Examene

Acțiuni intenționate prin care un student încearcă să obțină o notă mai mare prin mijloace interzise, fără ca aceasta să reflecte cunoștințele și munca proprie.

Trafic de Influență

Utilizarea poziției unei persoane pentru a obține avantaje necuvenite pentru altcineva, în detrimentul principiilor de meritocrație și echitate.

Favorizare Nejustificată

Oferirea de avantaje unor persoane fără criterii obiective de merit, afectând echitatea în evaluare și promovare în mediul academic.

Aceste comportamente compromit integritatea procesului educațional și afectează încrederea în instituții.

Fraude la examene

Definiție

Orice acțiune intenționată prin care un student încearcă să obțină o notă mai bună prin mijloace interzise, fără ca aceasta să reflecte cunoștințele și munca proprie.

Acțiune intenționată

Mijloace interzise

Fără reflexia cunoștințelor

Examenele pot fi supravegheate pentru prevenirea fraudelor

Exemple de fraude la examene

Copiatul

Utilizarea de fișuici, telefoane mobile, căști sau alte mijloace neautorizate

Colaborarea nepermisă

Schimbul de răspunsuri între studenți în timpul examenului

Impersonarea

Susținerea examenului în locul altei persoane

Inteligență artificială

Folosirea programelor de inteligență artificială pentru generarea automată a răspunsurilor

Exemplu de situație de fraudă la examen

Trafic de influență

Traficul de influență reprezintă utilizarea poziției sau a relațiilor pentru a obține avantaje necuvenite pentru sine sau pentru alții în contextul universitar.

↔ Abuz de poziție

Folosirea formală sau informală a poziției pentru a obține avantaje necuvenite

👥 Relații de influență

Exploatarea legăturilor cu alții pentru a obține avantaje nepotrivite

Exercițiu interactiv

📌 Spetă: Șeful de grupă și examenul

În sesiunea de examene, șeful de grupă al anului I propune colegilor să strângă câte 100 de lei de persoană pentru a „asigura” promovarea unui examen dificil. El afirmă că are o relație bună cu profesorul și că „se va înțelege” cu acesta pentru a permite studenților să promoveze mai ușor.

Șeful de grupă insistă că este o practică obișnuită și că așa procedează grupele „care vor să fie bine”. El face presiuni asupra colegilor spunând că dacă nu participă toți, s-ar putea să existe consecințe negative la examen.

❓ Întrebare:

Identificați comportamentele care compromit integritatea instituțională în această situație.

"Ce ar trebui să facă un student care observă acest comportament?"

⚠️ Această situație implică un potențial caz de trafic de influență și mită, comportamente care compromit grav integritatea academică.

Răspuns

Spetă: Șeful de grupă și examenul

Șeful de grupă propune strângerea a câte 100 de lei de la fiecare student pentru a "asigura" promovarea unui examen, pretinzând că se va "înțelege" cu profesorul.

Răspunsuri:

Comportamente și acțiuni recomandate în această situație

Așa NU

Acceptă să contribuie cu bani

Participarea la colecta de bani înseamnă complicitate la un act de corupție și încurajează perpetuarea acestor practici

Păstrează tăcerea

Alege să nu se implice, dar nici nu raportează situația, devenind astfel complice prin tăcere la un potențial act de corupție

Cedează presiunii de grup

Acceptă propunerea de teama izolării sociale sau a consecințelor negative sugerate de șeful de grupă

Neglijează studiul

Se bazează pe înțelegerea ilicită pentru promovare și nu se pregătește adecvat pentru examen

Așa DA

Refuză categoric participarea

Exprimă clar că nu va participa la astfel de practici care contravin eticii academice și legislației în vigoare

Raportează situația

Informează decanatul, comisia de etică sau alte autorități academice despre tentativa de trafic de influență

Informează și mobilizează colegii

Discută cu colegii de încredere despre ilegalitatea propunerii și organizează o rezistență colectivă la această practică

Se pregătește temeinic

Își concentrează energia pe studiu și pregătire legitimă, solicitând ajutor academic dacă este necesar

Exercițiu Interactiv

Spetă: Bursa de cercetare

O facultate primește finanțare pentru două burse de cercetare prestigioase. Decanul facultății este președintele comisiei de selecție, iar printre cei 15 candidați se află și fiul unei persoane influente din ministerul educației.

Cu o zi înainte de depunerea dosarelor, decanul primește un telefon de la persoana influentă, care îi "recomandă" să acorde o atenție deosebită dosarului fiului său.

Întrebare:

Care sunt comportamentele problematice și ce ar trebui să facă decanul pentru a asigura integritatea procesului?

Așa NU

Acceptarea "recomandării"

Decanul promite că va ține cont de recomandare și va acorda atenție specială dosarului fiului

Tănuirea presiunii

Decanul nu informează pe nimeni despre telefonul primit și păstrează situația secretă

Manipularea comisiei

Decanul sugerează subtil membrilor comisiei că ar fi "înțelept" să fie selectat candidatul cu relații importante

Modificarea criteriilor

Ajustarea criteriilor de selecție pentru a favoriza profilul candidatului recomandat

Așa DA

Refuzul politicos

Decanul explică respectuos că toți candidații vor fi evaluați după aceleași criterii obiective

Transparența deplină

Informarea comisiei de selecție despre situație și documentarea incidentului

Implicarea unei terțe părți

Invitarea unui observator extern/independent în comisia de selecție pentru a superviza procesul

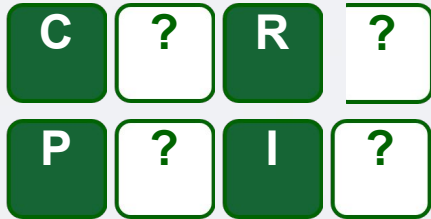

Respectarea procedurilor

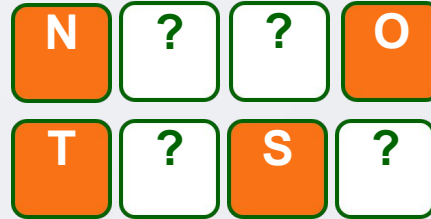
Aplicarea criteriilor prestabilite, evaluare anonimată și publicarea transparentă a rezultatelor

Rebus - Termeni cheie (de completat)

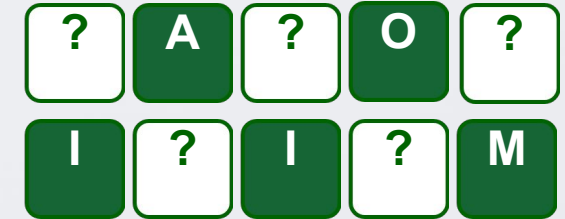
Completați rebusul cu termenii legați de zonele de risc și comportamentele ce compromit integritatea instituțională

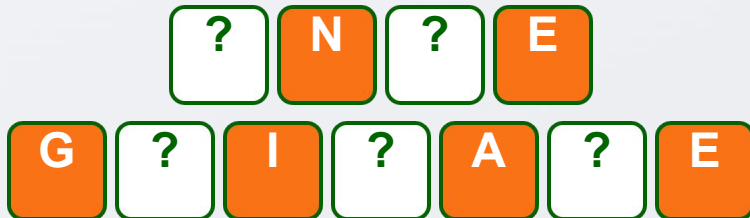
1. Utilizarea abuzivă a puterii
pentru câștig personal

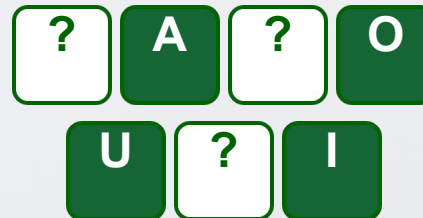
2. Favorizarea rudelor în
procese de selecție

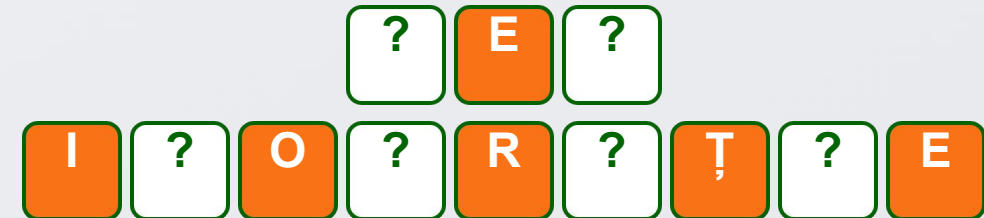
3. Tratament preferențial
bazat pe relații personale

4. Principiu esențial pentru funcționarea corectă a instituțiilor

5. Pot reprezenta o formă mascată de mită în mediul academic

6. Sistem de avansare bazat pe merite și competențe

Rebus - Termeni Cheie (completat)

CORUPȚIE

Utilizarea abuzivă a funcției publice pentru câștig personal. Include mita, traficul de influență și deturnarea de fonduri.

NEPOTISM

Favorizarea rudelor în procesele de recrutare, evaluare sau promovare, în detrimentul meritelor profesionale.

FAVORITISM

Acordarea de tratament preferențial unor persoane bazat pe relații personale sau simpatii, ignorând criteriile obiective.

INTEGRITATE

Respectarea consecventă a valorilor etice și a standardelor morale în toate situațiile, chiar și în absența supravegherii.

CADOURI

Oferirea de bunuri de valoare pentru a obține favoruri sau tratament preferențial. Pot reprezenta o formă mascată de mită.

MERITOCRAȚIE

Sistem de selecție și avansare bazat exclusiv pe competențe, performanță și rezultate, nu pe relații personale.

Conflictul de Interese

Definiția legală

Conflictul de interese este situația în care un interes personal influențează, sau ar putea influența, exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților.

Conform legii, subiectul declarării are obligația de a declara orice conflict de interese potențial.

Persoană apropiată

Soțul/soția, copilul, concubinul/concubina, persoana la întreținere, rude prin sânge sau adopție (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoane înrudite prin afinitate (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Tipuri de conflicte de interese

Conflict de interese potențial

Situația în care interesele personale ar putea conduce la apariția unui conflict real.

Conflict de interese real

Apare când subiectul este chemat să rezolve o cerere/un demers care vizează persoane ce îi sunt apropiate sau care influențează exercitarea imparțială a mandatului. Trebuie declarat.

Conflict de interese consumat

Fapta subiectului de a rezolva o cerere sau de a emite un act administrativ, cu încălcarea prevederilor legale, după ce a fost sesizat despre conflictul de interese.

Exercițiu Interactiv

Spetă: Lucrarea de seminar

Cu o zi înainte de termenul limită pentru predarea unui proiect important la seminar, Andrei realizează că nu va reuși să finalizeze lucrarea la timp. Un coleg îi sugerează să folosească ChatGPT pentru a genera rapid întreaga lucrare.

Andrei utilizează inteligența artificială pentru a scrie lucrarea integral, fără să menționeze acest lucru, și o trimite profesorului. Când este întrebat despre anumite aspecte din lucrare, el nu poate explica în detaliu conceptele prezentate.

Întrebare:

Identificați comportamentele care compromit integritatea academică în această situație și care ar fi abordarea corectă.

"Cum ar trebui utilizată inteligența artificială în mod etic în mediul academic?"

⚠ Utilizarea inteligenței artificiale fără transparență și atribuire adecvată reprezintă o formă de fraudă academică și poate constitui plagiat.

Răspuns

Spetă

Andrei folosește ChatGPT pentru a genera integral o lucrare de seminar, fără să menționeze acest lucru, și nu poate explica conceptele prezentate când este întrebat.

Răspunsuri:

Comportamente și soluții în situații de utilizare a inteligenței artificiale

Așa NU

Utilizare nedezvăluită a AI

Folosirea inteligenței artificiale pentru a genera conținut integral, fără a menționa acest lucru în lucrare

Prezentare neasumată

Preluarea directă a conținutului generat de AI fără a-l înțelege, verifica sau aduce contribuții proprii

Management defectuos al timpului

Amânarea lucrării până în ultimul moment și apoi recurgerea la soluții rapide care compromit integritatea

Înțelegere superficială a materiei

Lipsa capacității de a explica sau aplica conceptele prezentate în lucrarea generată de AI

Așa DA

Transparență și atribuire

Menționarea explicită a utilizării AI ca instrument, cu specificarea exactă a rolului său în lucrare

Contribuție personală substanțială

Utilizarea AI doar ca instrument de asistență, cu contribuții personale clare și stăpânirea materiei prezentate

Planificare eficientă

Organizarea activității cu timp suficient pentru documentare, cercetare și redactare responsabilă a lucrării

Aprofundarea cunoștințelor

Utilizarea AI pentru a înțelege mai bine conceptele, urmată de procesarea și prezentarea informațiilor cu propriile cuvinte

Studiu de Caz

Situația

La primul tău semestru în facultate, profesorul anunță un proiect de echipă care reprezintă 40% din nota finală. Grupele vor fi formate din 3-4 studenți.

Tu

Student(ă) în anul I, dorești să-ți faci prieteni și să ai note bune la primul semestru universitar.

Alex

Alt coleg de an, student eminent cu bursa de merit, îți propune să formați un grup de studiu pentru proiect.

Maria

Colegă de grupă, te invită să faci echipă pentru proiect. Este verișoara profesorului.

Prof. Ionescu

Profesorul, este cunoscut pentru evaluarea corectă, dar exigentă a studenților.

Maria:

"Hei, hai să facem echipă pentru proiect! Am o idee grozavă pentru temă și sunt sigură că vom lua o notă excelentă. Plus că îl cunosc bine pe profesorul Ionescu - e verișorul meu. Mi-a zis că ne poate da câteva sugestii în privat despre ce subiecte preferă."

Alex:

"Salut! Te-am văzut la cursuri și mi-au plăcut intervențiile tale. Ce zici să formăm o echipă pentru proiect? Am început să adun deja materiale și cred că împreună am putea face o lucrare foarte bună. Propun să alegem tema pe baza intereselor noastre și să împărțim sarcinile în mod egal."

Dilema ta ca student în anul I

- Ce decizie ar trebui să iei?
- Ce risți alegând calea greșită?
- Cum identifiți conflictul de interese?
- Ce beneficii ai alegând corect?

Consecințe negative:

- Formarea unor obiceiuri bazate pe favoritism
- Riscul sancțiunilor disciplinare
- Încurajarea comportamentului lipsit de etică

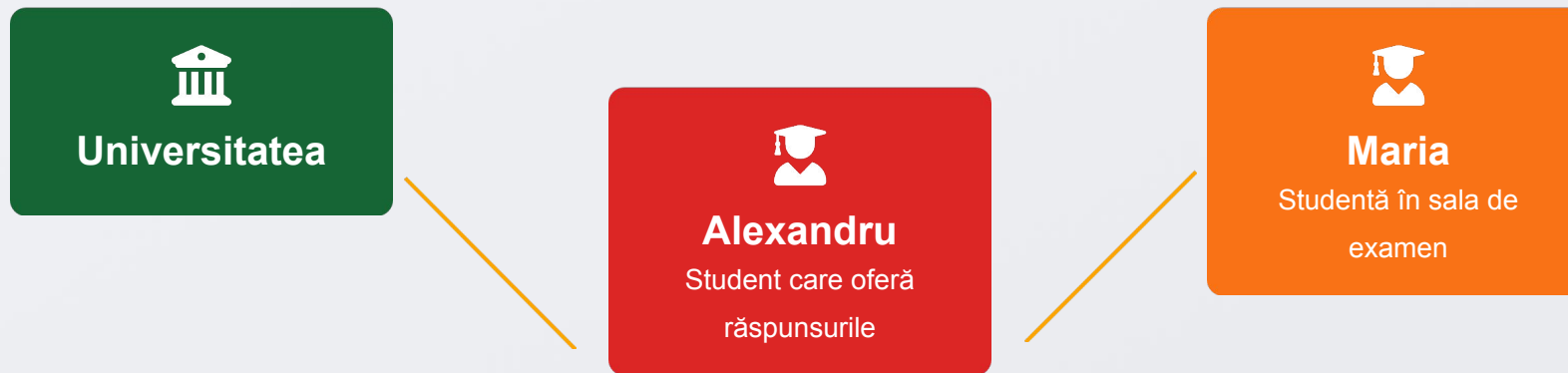
Soluția corectă:

- Alegerea echipei pe baza competențelor
- Evitarea avantajelor nejustificate
- Dezvoltarea propriilor abilități academice

💡 Întrebare de reflecție: Ce ai face în această situație și de ce?

Caz practic: EXAMENUL DE MATEMATICĂ

La examenul de matematică, doi studenți din anul I dezvoltă un sistem complex de copiat folosind dispozitive electronice. Maria, una dintre studente, are un microfon ascuns și o cască bluetooth prin care primește răspunsurile de la Alexandru, colegul ei care se află într-o sală învecinată cu accesul la subiectele de examen.

Tehnologie avansată

Utilizarea dispozitivelor electronice ascunse pentru a transmite informații în timp real

Colaborare frauduloasă

Plan elaborat care implică mai multe persoane și subminează procesul de evaluare corectă

Întrebări pentru analiza cazului

Situație: La examenul de matematică, Maria și Alexandru au dezvoltat un sistem de copiat utilizând un microfon ascuns și o cască bluetooth prin care Maria primea în timp real răspunsurile de la Alexandru, aflat într-o sală învecinată.

1 🔍 Identificați tipul de fraudă

Care este natura acestui comportament fraudulos? Cum se încadrează în tipurile de fraude academice cunoscute?

2 🏗️ Gradul de premeditare

Ce elemente indică planificarea avansată a acestei fraude? Ce nivel de organizare presupune acest comportament?

3 🛡️ Măsuri preventive

Ce măsuri ar fi trebuit implementate de universitate pentru a preveni acest tip de fraudă tehnologică?

4 🚧 Consecințe disciplinare

Care ar trebui să fie consecințele academice și disciplinare pentru studenții implicați în acest tip de fraudă?

Soluția cazului

Analiza: Frauda comisă de Maria și Alexandru reprezintă un caz grav de înșelăciune academică ce implică planificare avansată, tehnologie și cooperare între mai mulți participanți pentru a eluda regulile examenului.

Tip de fraudă

Fraudă tehnologică avansată cu premeditare și complici multipli. Este o formă agravată de înșelăciune academică, considerată o încălcare gravă a codului de etică universitară.

Sanțiuni adecvate

Eliminarea din examen, anularea tuturor rezultatelor din sesiune și suspendarea temporară a studenților pentru un semestru, conform regulamentului universității privind fraudele academice.

Măsuri preventive

Implementarea detectoarelor de semnal, verificarea fizică a studenților pentru dispozitive electronice, supraveghere video și utilizarea de inhibitoare de semnal în sălile de examen.

Acest caz subliniază importanța adaptării măsurilor de securitate la evoluția tehnologică și necesitatea unei abordări ferme a

REGIMUL JURIDIC AL CADOURILOR

Prezentarea cadrului normativ și diferențierea între cadourile admisibile și inadmisibile în mediul academic

Cadru Normativ

- ✓ Legea nr. 82/2017 privind integritatea
- ✓ Articolul 10 - Măsuri pentru cultivarea unui climat de integritate instituțională
- ✓ Regulamentele specifice ale fiecărei instituții publice

Tipuri de Cadou

Admisibile

Cadouri cu valoare simbolică care nu influențează decizia academică

Inadmisibile

Cadouri cu valoare semnificativă care pot crea aparența unei influențe

Scopul Regimului Juridic al Cadourilor

Prevenirea oricărei influențe asupra deciziilor și menținerea integrității instituționale

Cadrul normativ al cadourilor

Legea nr. 82/2017

Articolul 10 din Legea nr. 82/2017 privind integritatea subliniază măsurile necesare pentru cultivarea unui climat de integritate instituțională, printre care se numără și respectarea regimului juridic al cadourilor.

Conducătorii entităților publice, inclusiv universitățile, au obligația de a întreprinde acțiuni pentru stabilirea unui cadru legal pentru gestionarea cadourilor.

Aplicabilitate

- ✓ Legea se aplică tuturor entităților publice, inclusiv universităților
- ✓ Stabilește cadrul legal pentru prevenirea oricărei influențe asupra deciziilor
- ✓ Menține integritatea instituțională în mediul academic
- ✓ Prevede măsuri pentru asigurarea transparenței în gestionarea cadourilor

„Respectarea regimului juridic al cadourilor este esențială pentru prevenirea oricărei influențe asupra deciziilor și menținerea integrității instituționale.”

Obligațiile instituțiilor

Regimul juridic al cadourilor în mediul universitar

Adoptarea regulilor

Acte administrative pentru stabilirea regulilor de organizare a activităților aferente respectării regimului juridic al cadourilor

Desemnarea comisiei

Desemnarea membrilor unei comisii de evidență și evaluare a cadourilor și asigurarea condițiilor necesare activității acestora

Registru special

Asigurarea evidenței într-un registru special (inclusiv electronic) a tuturor cadourilor primite de agenții publici

Încasarea sumelor

Asigurarea încasării în bugetul entității publice a sumelor rezultate din răscumpărarea cadourilor admisibile

Predarea cadourilor inadmisibile

Predarea cadoului inadmisibil autorității anticorupție responsabile

Cadouri admisibile vs. inadmisibile

Regimul juridic al cadourilor în mediul academic

Admisibile

 Valoare simbolică
Până la 1000 lei

 Oferite din politețe sau ospitalitate
În contextul relațiilor sociale normale

 Nu influențează deciziile academice
Nu există nicio presiune asupra luării deciziilor

Inadmisibile

 Valoare excesivă
Peste 1000 lei

 Oferite pentru a influența decizii
Cu scopul de a obține avantaje necuvenite

 Creează aparența unui conflict de interese
Chiar dacă nu există o influență reală

 Orice cadou în afara celor admisibile trebuie să fie raportat autorității competente

Exercițiu practic

Analizați următoarele situații și determinați dacă cadoul este admisibil sau inadmisibil

Scenariu 1

Un student oferă ciocolată întregii clase,
inclusiv profesorului

Admisibil

Inadmisibil

i Valoare simbolică, nu influențează decizia academică

Scenariu 2

Un student oferă un smartphone profesorului
înainte de examenul final

Admisibil

Inadmisibil

⚠ Valoare semnificativă, poate influența decizia
academică

Scenariu 3

Studenții oferă flori profesorului la sfârșitul
semestrului

Admisibil

Inadmisibil

i Valoare simbolică, simbolizează recunoștința

Conform Legea nr. 82/2017 privind integritatea, orice cadou care poate influența sau aparentă a influența decizia academică este inadmisibil.

NEPOTISMUL ȘI FAVORITISMUL ÎN ACADEMIE

Definiții

Nepotismul

Favorizarea rudelor sau a persoanelor apropiate în procesele de angajare, promovare sau evaluare, ignorând criteriile de competență și merit.

Favoritismul

Acordarea unui tratament preferențial anumitor persoane, indiferent de legăturile de rudenie, bazat pe simpații personale, relații sau alte motive nejustificate.

Impactul asupra meritocrației

- Scăderea calității actului educațional și de cercetare
- Demotivarea persoanelor competente și muncitoare
- Erodarea încrederii în instituție
- Compromiterea reputației și credibilității universității

Măsuri de prevenire

Reguli clare privind conflictul de interese

Implementarea și aplicarea strictă a reglementărilor referitoare la conflictul de interese.

Comisii independente la concursuri

Formarea unor comisii de evaluare compuse din membri imparțiali, fără legături de rudenie cu candidații.

Transparență totală a proceselor

Publicarea criteriilor de evaluare, a rezultatelor și a motivării deciziilor în toate procesele academice.

Promovarea meritocrației

Dezvoltarea unei culturi instituționale care să valoreze și recompenseze performanța și competența.

DEFINIȚII ȘI EXEMPLE

Nepotism

Favorizarea rudelor sau a persoanelor apropiate în procesele de recrutare, promovare sau evaluare, ignorând criteriile de competență.

Exemple:

- Promovarea unei rude într-o funcție universitară fără un concurs real
- Atribuirea de burse studentești unor "favoriți" fără evaluare obiectivă
- Includerea ca autori în publicații științifice a persoanelor care nu au contribuit

Favoritism

Acordarea unui tratament preferențial anumitor persoane, independent de legăturile de rudenie, bazat pe simpatii personale.

Exemple:

- Acordarea de note mai mari pe baza relațiilor personale
- Selectarea unor candidați "pe relații" la concursuri
- Desemnarea unor persoane fără a respecta criteriile de selectionare

Atât nepotismul cât și favoritismul compromit principiile de meritocrație și echitate în mediul academic.

Impactul asupra meritocrației

Nepotismul și favoritismul subminează principiile de echitate și competență

Diminuarea calității învățământului

Scăderea calității actului educațional și de cercetare, deoarece deciziile nu se mai bazează pe competență și performanță, ci pe criterii subiective

Demotivarea persoanelor competente

Persoanele competente și muncitoare sunt demotivate atunci când văd că eforturile lor nu sunt recunoscute, în timp ce alții obțin avantaje nemeritate

Erodarea încrederii în instituție

Încrederea în instituție este erodată, atât din partea studenților și a personalului, cât și a publicului larg, compromițând relațiile de încredere

Compromiterea reputației universității

Reputația și credibilitatea universității sunt compromise, afectând relațiile cu partenerii academici externi și reducând valoarea degreelor obținute

"Meritocrația este esențială pentru un mediu academic sănătos și credibil"

Măsuri de prevenire

Modalități de combatere a nepotismului și favoritismului în mediul academic

Reguli clare privind conflictele de interese

Implementarea și aplicarea strictă a reglementărilor referitoare la conflictul de interese, asigurându-se că persoanele cu putere de decizie nu pot influența procesele în care au interese personale.

Comisii independente pentru concursuri și evaluări

Formarea unor comisii de evaluare și selecție compuse din membri imparțiali, fără legături de rudenie sau interese personale cu candidații, pentru a asigura obiectivitatea.

Transparență totală a proceselor academice

Publicarea criteriilor de evaluare, a rezultatelor și a motivării deciziilor în toate procesele academice (admitere, promovare, acordare de burse, evaluări).

Promovarea meritocrației

Dezvoltarea unei culturi instituționale care valorizează și recompensează performanța, competența și efortul individual, prin stabilirea unor criterii clare și obiective de evaluare.

Educație etică și sancțiuni pentru abateri

Întrebări de reflecție

Identificarea și analiza situațiilor de risc în mediul academic

Scenarii

Scenariile urmăresc identificarea comportamentelor care compromit integritatea instituțională. Analizați zonele de risc, comportamentele problematice, consecințele și soluțiile etice pentru fiecare situație.

1 Examen Online Supravegheat

În timpul unui examen online cu supraveghere video, observi că unii colegi din grupul tău de studiu și-au creat un chat privat unde împărtășesc răspunsurile. Te invită să li te alături, argumentând că "toată lumea face asta".

❓ Ce ai face în această situație?

2 Cadoul pentru Profesor

Afli că un grup de studenți plănuiește să cumpere un cadou scump (un laptop) pentru un profesor înaintea sesiunii de examene, ca "recunoștință pentru sprijinul acordat". Ești invitat să contribui financiar la acest cadou.

⚠️ Ce principii etice sunt încălcate?

3 Concursul de Burse

Ești membru al unei comisii studentești care evaluează aplicațiile pentru burse de studiu. Unul dintre candidații cu un punctaj mediu este fiul decanului, care te contactează personal pentru a-ți sugera "să ai grijă" de dosarul fiului său.

🗳️ Cum reacționezi corect în acest caz?

Identificarea riscurilor:

Ce vulnerabilități sistemice permit apariția acestor situații în mediul universitar?

Măsuri preventive:

Ce măsuri instituționale ar putea preveni aceste tipuri de încălcări ale integrității?

Responsabilitatea personală:

Care este rolul tău în menținerea integrității în contextul acestor scenarii?

Scenariu 1: Examenul dificil

Un student descoperă că colegul său de cameră are o copie a întrebărilor de examen obținută de la un prieten care a susținut același examen mai devreme. Ce ar trebui să facă studentul?

Studentul

Examenul

Colegul de cameră

Întrebare de reflecție:

Care ar fi decizia etică corectă în această situație și de ce?

Răspunsul pe slide-ul următor

Răspuns: Examenul dificil

Scenariul: Un student descoperă că colegul său de cameră are o copie a întrebărilor de examen obținută în avans.

✓ Răspuns corect

- Anunță colegului de cameră că are o problemă etică
- Solicită să returneze sau să distrugă copia întrebărilor
- Raportează situația autorităților academice dacă nu este acceptată soluția

⚠ Consecințe

- Risc de a afecta relația de prietenie
- Posibil să fie considerat "turnător" sau "informator"
- Protejează integritatea procesului academic și a propriei reputații

💡 Reflecție

- Care ar fi acțiunea ta în această situație?
- Cum justifici alegerea ta?
- Ce principii etice stau la baza deciziei tale?

Principii etice implicate:

⚖️ Integritate academică

👥 Corectitudine față de ceilalți studenți

⚙️ Respectarea normelor instituționale

Scenariu 2: Proiectul de grup

Într-un proiect de grup, un student nu contribuie la muncă, dar numele său apare pe raportul final. Ceilalți membri ai grupului ezită să raporteze acest lucru deoarece el este prieten cu profesorul. Cum gestionați această situație?

Proiect de Grup

Dilemă Etică

Raportare

Întrebare de reflecție:

Care ar fi abordarea corectă în această situație pentru a menține integritatea academică?

Răspunsul pe slide-ul următor

Răspuns: Proiectul de grup

Scenariul: Un student nu contribuie la proiectul de grup, dar figurează pe raport. Colegii ezită să îl raporteze fiindcă e prieten cu profesorul.

Reflecții

- Cum afectează această situație meritocrația în educație?
- Care sunt consecințele pentru studenții care muncesc și cei care nu contribuie?
- Cum se echilibrează relațiile personale cu obligația de a raporta?

Soluții Recomandate

- Discuție directă cu studentul pentru a-i cere să contribuie sau să se retragă
- Comunicarea transparentă cu profesorul despre contribuțiile reale ale fiecărui membru
- În cazuri extreme, raportarea formală către autorități academice

Abordare recomandată:

- ★ Soluția corectă constă în abordarea graduală a problemei: mai întâi o conversație directă cu colegul, urmată de o discuție cu profesorul dacă situația persistă, documentând contribuțiile fiecărui membru. Dacă nicio soluție nu funcționează, grupul ar trebui să solicite formal excluderea numelui studentului din raportul final, prezentând dovezi ale lipsei de contribuție. Această abordare menține integritatea academică și oferă șanse pentru corectarea comportamentului înainte de escaladare.

Scenariu 3: Oferta de angajare

Scenariul

Un profesor primește un apel de la un fost student care conduce acum o companie. Acesta îi cere profesorului să recomande specific pe nepotul său pentru un stagiu, deși alți studenți sunt mai calificați. Care ar trebui să fie răspunsul profesorului?

Profesorul

Compania

Întrebare de reflecție:

Care este decizia etică corectă în această situație și cum ar trebui formulat răspunsul?

Răspunsul pe slide-ul următor

Răspuns: Oferta de angajare

Scenariul: Un fost student, acum director de companie, cere profesorului să recomande pe nepotul său pentru un stagiu, deși alți studenți sunt mai calificați.

🔍 Analiza Situației

- **Conflict de interese:** Profesorul este solicitat să favorizeze o persoană pe baza unei relații personale
- **Nepotism:** Recomandarea bazată pe relații de familie, nu pe merite academice
- **Eroare de evaluare:** Ignorarea calificărilor altor studenți mai meritori
- **Prejudiciu multiplu:** Afectează meritocrația, studenții calificați și reputația profesorului

💬 Răspuns Recomandat

- **Refuz politicos:** "Apreciez încrederea, dar nu pot recomanda pe cineva doar pe baza unei relații personale."
- **Explicații principiale:** "Respectul pentru meritocrație și integritate academică mă obligă să recomand doar studenții care excelează în domeniu."
- **Sugestie alternativă:** "Vă sugerez să organizați un proces de selecție transparent, la care nepotul dvs. poate participa alături de alți candidați."
- **Soluție de compromis:** "Pot oferi recomandări pentru toți studenții calificați, inclusiv nepotul dvs. dacă îndeplinește criteriile."

📌 **Concluzie:** În această situație, profesorul trebuie să mențină integritatea academică, evitând favoritism și nepotism, chiar dacă riscă dezaprobarea unui fost student. Această atitudine protejează valorile fundamentale ale sistemului academic și șansele egale pentru toți studenții.

Măsuri de prevenire și promovare a integrității

Educație etică și sensibilizare

Implementarea codurilor de etică, programe de educație etică pentru studenți și personalul academic

Comisii independente

Formarea de comisii de evaluare și selecție compuse din membri imparțiali, fără legături de rudenie

Reguli clare și transparente

Stabilirea și aplicarea strictă a reglementărilor privind conflictul de interese, nepotism și favoritism

Promovarea meritocrației

Valorificarea și recompensarea performanței, competenței și efortului individual

Transparență totală

Publicarea criteriilor de evaluare, a rezultatelor și a motivării deciziilor în toate procesele academice

Sisteme de raportare

Crearea unor canale sigure și anonime pentru raportarea încălcărilor de integritate

"Integritatea instituțională se construiește zi cu zi, prin alegeri etice și prin promovarea valorilor de meritocrație și transparență."

Cum să raportați încălcările de integritate

Comisia de Etică al Universității

Contactați comitetul de etică al universității dumneavoastră pentru semnalarea oricăror încălcări ale codului etic.

Platforme Anonime de Raportare

Utilizați platformele anonime de raportare disponibile pe site-ul oficial al universității pentru a semnala situațiile sesizabile.

Centrul Național Anticorupție

Pentru cazuri serioase, puteți contacta Centrul Național Anticorupție (CNA).
022-257-257

Linia Națională Anticorupție

Puteți depune plângeri și informații prin intermediul liniei naționale anticorupție.
0-800-55555

Toate rapoartele sunt tratate cu confidențialitate și vor fi analizate de comisia competentă.

Recapitulare

Principalele concepte învățate

Corupția Academică

Fraude la examene, trafic de influență și favorizarea nejustificată compromit integritatea procesului educațional.

Conflictul de Interese

Situația în care un interes personal influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială a obligațiilor.

Regimul Juridic al Cadourilor

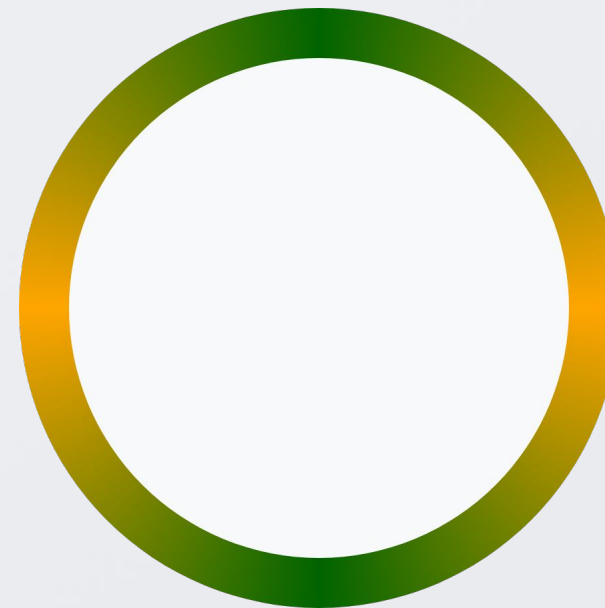

Prevenirea oricărei influențe asupra deciziilor prin reglementarea cadourilor și avantajelor necuvenite.

Nepotism și Favoritism

Practici care subminează principiile de meritocrație și echitate, afectând încrederea în instituție.

Importanța Integrității

Construim un mediu academic bazat pe corectitudine și performanță

Promovăm meritocrația și echitatea în toate procesele academice

Asigurăm credibilitatea și reputația instituției noastre

Contribuim la dezvoltarea unei comunități academice sănătoase

Puncte cheie de reținut

Integritatea academică este fundamentală pentru calitatea educației și credibilitatea instituției de învățământ

Recunoașterea și evitarea comportamentelor care compromit integritatea (fraude la examene, trafic de influență)

Știința identificării și gestionării conflictelor de interese prin declarare și evitare a acestora

Înțelegerea impactului negativ al nepotismului și favoritismului asupra meritocrației și echității academice

Promovarea activă a unei culturi a integrității și meritocrației prin educare etică și aplicare a principiilor

Surse bibliografice

Legi și Reglementări

Legea nr. 82/2017 privind integritatea

Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale

Coduri și Directive

Codul de etică universitară al Republicii Moldova

Publicații științifice

Bertram Gallant, T. (2008). Academic Integrity in the Twenty-First Century

Rapoarte și studii

Transparency International Moldova (2023). Raport privind integritatea în educație

Întrebări și Discuții

Sesiune de întrebări și răspunsuri pentru clarificarea aspectelor teoretice și practice discutate în prezentare

Brené Brown

„Alege curajul în locul confortului; alege ce este corect în locul a ceea ce este ușor. Aceasta este integritatea.”

QUIZ INTERACTIV DE EVALUARE

Test de verificare a cunoștințelor dobândite cu 8 întrebări interactive despre toate conceptele prezentate

1 Ce reprezintă corupția academică?

- A. O activitate de voluntariat în cadrul universității
- B. Orice comportament neetic care distorsionează procesul educațional sau științific
- C. Doar plagiatul în lucrările de licență
- D. O competiție între universități

2

Care dintre următoarele este un exemplu de fraudă la examen?

- A. Studentul discută subiectul după terminarea examenului
- B. Profesorul oferă explicații generale înainte de test
- C. Studentul utilizează surse interzise sau copiază
- D. Se folosesc fișe de pregătire autorizate

3 Traficul de influență academică înseamnă:

- A. Utilizarea poziției unei persoane pentru a obține avantaje necuvenite pentru altcineva
- B. Transmiterea informațiilor publice către studenți
- C. Promovarea imaginii universității în mass-media
- D. Organizarea de stagii practice

4

În contextul regimului juridic al cadourilor, un profesor poate accepta un cadou de la un student:

- A. În orice situație, dacă este un gest simbolic
- B. Numai dacă are valoare simbolică și nu influențează decizia academică
- C. Numai după terminarea studiilor
- D. Niciodată

5 Un conflict de interese apare atunci când:

- A. Două persoane au păreri diferite într-o discuție
- B. Interesele personale ale unui cadru didactic influențează deciziile profesionale
- C. Un profesor are mai multe
- D. Un student contestă o notă

6

Nepotismul în mediul academic înseamnă:

- A. Angajarea sau promovarea pe criterii de rudenie, nu de competență
- B. Susținerea morală între colegi
- C. Respectarea regulilor de recrutare
- D. Formarea echipelor mixte de cercetare

Quiz - Răspunsuri și evaluare

Verificați-vă răspunsurile și evaluați nivelul de cunoștințe dobândite

1 Ce reprezintă corupția academică?

Răspuns corect: B. Orice comportament neetic care distorsionează procesul educațional sau științific

2 Care dintre următoarele este un exemplu de fraudă la examen?

Răspuns corect: C. Studentul utilizează surse interzise sau copiază

3 Traficul de influență academică înseamnă:

Răspuns corect: A. Utilizarea poziției unei persoane pentru a obține avantaje necuvenite pentru altcineva

4 În contextul regimului juridic al cadourilor, un profesor poate accepta un cadou:

Răspuns corect: B. Numai dacă are valoare simbolică și nu influențează decizia academică

5 Un conflict de interese apare atunci când:

Răspuns corect: B. Interesele personale ale unui cadru didactic influențează deciziile profesionale

6 Nepotismul în mediul academic înseamnă:

Răspuns corect: A. Angajarea sau promovarea pe criterii de rudenie, nu de competență

7 Favoritismul se manifestă atunci când:

Răspuns corect: B. Se oferă avantaje nejustificate unor persoane pe baza relațiilor sau simpatiei

8 Favorizarea nejustificată constă în:

Răspuns corect: B. Oferirea unui avantaj unei persoane fără criterii obiective și merit